

Kroji

GLASILO

Elkroj

ELKROJ d.d., Mozirje

LETNIK XIX, številka 1, julij 1995

Elkrojeva nagrada "ŽENSKAM PRIJAZNO PODJETJE"

Društvo manager je 20. aprila 1995 organiziralo v Portorožu strokovno srečanje slovenskih menedžerk in menedžerjev. Dvema podjetjema v Sloveniji, Krki - tovarni zdravil iz Novega mesta in našemu Elkroju sta bili podeljeni priznanji "ŽENSKAM PRIJAZNO PODJETJE". Z udeleženci se je pogovarjal tudi predsednik države Milan Kučan o položaju Slovenije v Evropi. Zvečer pa se je srečal s predstavniki nagrajenih podjetij in pomembnimi slovenskimi managerji.

Predsednica sekcije Manager, Marija Jazbec, je na tiskovni konferenci poudarila, da sta bili izbrani podjetji za nagrado zaradi:

- uspešnosti poslovanja
- videza in urejenosti podjetja
- opremljenosti delovnega mesta in počutja delavcev na delovnem mestu.

Da pa je Elkroj dobil nagrado, so pripomogli naslednji rezultati in aktivnosti:

- poslovni rezultat podjetja Elkroj je od leta 1991 do leta 1994 pozitiven
- zaposlenih je 769 delavcev - od tega 92 % žensk s povprečno starostjo 29 let
- vseskozi se vlaga v racionalizacijo in posodobitev proizvodnje in izboljšanje delovnih pogojev
- zaposleni imajo 40 urni delavnik s planirano prerazporeditvijo delovnega časa

- redno izplačuje osebne dohodke, ki so trenutno cca 9 % nad panogo, vseskozi pa tudi v skladu in nad kolektivno pogodbo
- proizvodnja je opremljena s klimatskimi napravami in skladno z zahtevami zakona o varstvu pri delu
- kljub 29-letni povprečni starosti imajo zaposleni v povprečju 26 dni letnega dopusta

SITULSKI KONJIČEK - simbol prijaznosti

- organizirana je topla malica (tudi dietna), in sicer podjetje krije prehrano v celoti; v poletnih mesecih je vključen tudi sok oziroma čaj, ki spada k vsaki malici
- organizirani so prevozi na delo s tem, da se vsem zaposlenim pokriva 80 % stroškov prevoza
- proizvodnja je opremljena z avtomati za kavo ter tople in hladne napitke
- vse delavke, stare nad 45 let in delavci nad 50 let imajo 10 % dodatek (vsi tisti, ki delajo na normo) zaradi "iztrošenosti" oziroma zaradi upadanja spretnosti

- upoštevani in izplačani so vsi dodatki na delovne pogoje in razporeditev dela
- ženske imajo v primerjavi z moškimi beneficiran dodatek zaradi pokojninske dobe 35 let (moški 40 let)
- zagotovljeni so vsi pogoji s strani varstva pri delu, vključno z delovnimi haljami in obutvijo
- v podjetju je diplomirana sociologinja, ki se ukvarja s problemi boleznin, socialnimi problemi, invalidnostjo - sploh s težavami, ki so prisotne pri intenzivni delovni panogi in ženskem kolektivu
- izvajajo se preventivni zdravstveni pregledi
- uvedeni so redni sestanki z delavci, ki težje dosegajo normo z namenom, da se razporedijo na druga delovna mesta oz. operacije, kjer bi normo lažje dosegali
- ima invalidsko podjetje, ki razrešuje manjšo delovno zmožnost invalidov II. in III. kategorije ter problematiko delavcev s telesnimi okvarami.

• Vera Pečnik

Prijatelj je tisti, ki vedno občuti, kdaj nam je potreben.

Renard

Poslovne aktivnosti podjetja v prvi polovici leta 1995 in planski cilji

Podjetje Elkroj je ustvarilo na trgu v prvem polletju 1995 za 1 % več prihodka kot v enakem obdobju lani; od tega na domačem trgu za 37 % več.

Struktura količinske prodaje se je zaradi vpliva medsezone na tujem trgu spremenila. Delež prodaje na domačem trgu je v strukturi znašal 20,5 %, na tujem trgu dodelavnih storitev pa 77,5 %, razliko pred-tavlja blagovni izvoz v višini 2 %.

V preteklem enakem obdobju (in že nekaj let) je bila struktura

količinske prodaje naslednja: 16 % za domači in 82,7 % za tuji trg - dodelavne storitve ter 1 % za blagovni izvoz.

Kljub naši poslovni politiki proizvodnje za domači trg v času medsezone na tujem trgu dodelavnih storitev, smo uspeli v naprej izdelane izdelke prodati in že konec maja - v začetku junija zmanjšati zaloge gotovih izdelkov v skladišču celo bolj kot v preteklem enakem obdobju. Prodaja v industrijskih prodajalnah je v mejah planskih ciljev, v primerjavi s preteklim enakim obdobjem pa je večja celo za 19 %.

Razkorak med tečajno politiko in inflacijo je vplival že v tem letu na izpad izvoznega prihodka v višini 15,7 mio SIT.

Ker smo neto izvoznik in ker je tekstilna panoga v podrejenem položaju v primerjavi z drugimi vejami gospodarstva, bo tečajna politika države v letu 1995 v primerjavi z inflacijo močno vplivala na izvozne prihodke in na možnosti realizacije investicij, ki so nujne, če želimo obdržati korak pred domačo in tujo konkurenco, se prilagajati zahtevam trga oz. željam kupcev in možnostim proizvodnje.

V tem letu smo realizirali že šest večjih razvojnih projektov, in sicer:

- projekt računalniške podpore poslovanja industrijskih prodajaln (februar),
- projekt stimulativenega nagradjanja (februar, marec),
- program ustanovitve invalidskega podjetja, ki je pričel s svojo dejavnostjo v marcu 1995,
- tehnološko in organizacijsko posodobitev sistema transporta v adjustirnici (april),
- projekt integracije proizvodno - tehničnega informacijskega sistema - 2. del (maj),
- v zaključni fazi je projekt izgradnje kemične čistilnice,
- v začetni fazi pa je projekt prenove oz. reorganizacije šivalnice.

Pri izplačevanju plač spoštujemo določila kolektivne pogodbe in zakona o plačah, ki je bil sprejet konec maja. Za naše podjetje ta zakon trenutno ne pomeni prilagajanja niti najnižjega niti najvišjega osebnega dohodka. Omejena pa je masa za osebne dohodke, ki se bo trimesečno usklajevala z rastjo cen na drobno v višini 80 %.

V letu 1995 imamo za cilj realizirati še naslednje aktivnosti:

- dokončati proces lastninskega preoblikovanja podjetja,
- dograjevati in izboljševati sistem zagotavljanja kakovosti
- racionalizirati proizvodni proces,
- prilagoditi število režijskih delavcev optimalnemu številu produktivnih delavcev v vseh fazah poslovnega procesa,
- poseben poudarek dati na zniževanju in obvladovanju stroškov,
- investicijska vlaganja usmeriti v stimulativen proces dela in nameniti skupno 53,7 mio SIT za blagovno znamko, za računalniško in procesno

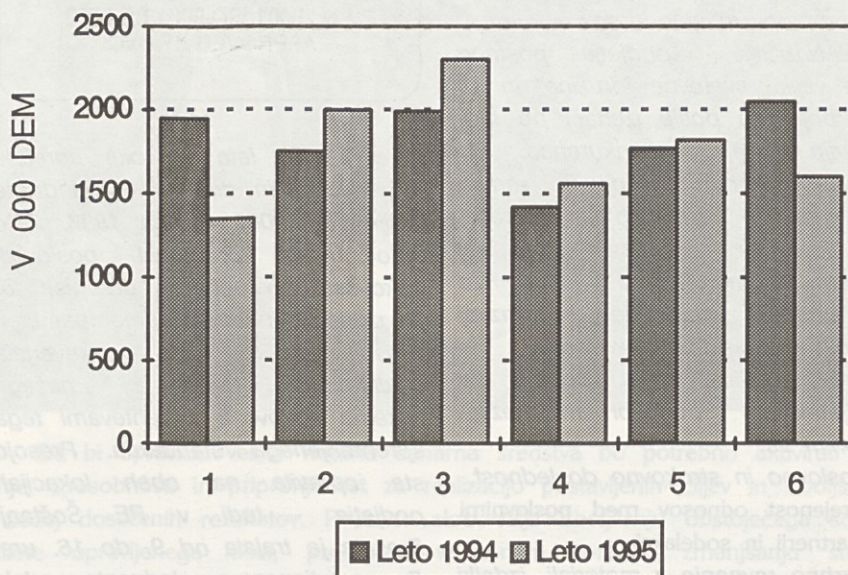
informatiko ter v produktivne investicije.

Te cilje nam bo uspelo doseči z vestnim in strokovnim delom, z dobrim medsebojnim poslovnim sodelovanjem na vseh funkcijskih področjih, z odpravo ozkih grl, in s stalnim iskanjem racionalnejših poti v vseh fazah poslovnega procesa.

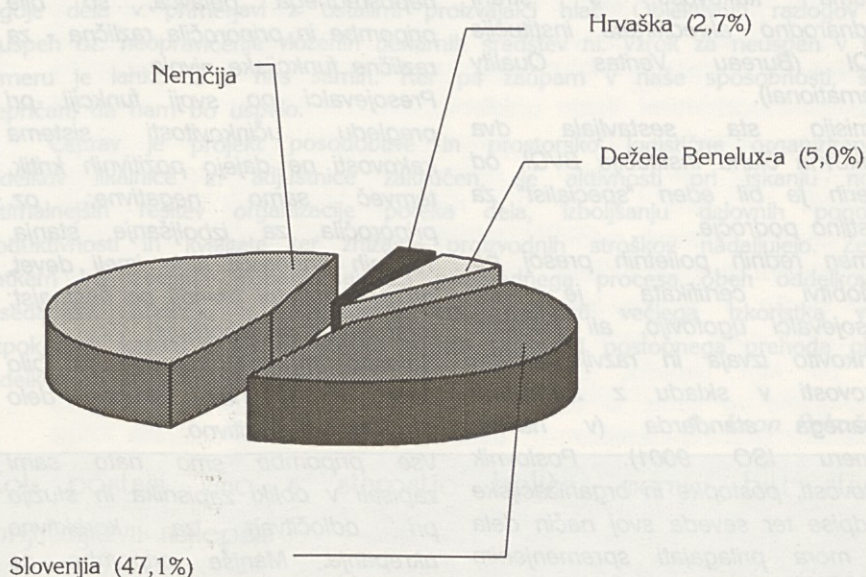
• Blaženka TKALČIČ

PRODAJA V OBDOBJU JANUAR - JUNIJ 1994 IN 1995 V 000 DEM

I. PRODAJA JANUAR - JUNIJ PO MESECIH V LETIH 1994 IN 1995

2. REGIONALNA STRUKTURA PRODAJE JANUAR - JUNIJ 1995

Druga polletna presoja sistema kakovosti mednarodne institucije BVQI

Zanimanje v svetu za ISO 9000 še narašča, podatki o pridobljenih certifikatih se vsak dan spreminjajo. Ureditev sistema kakovosti po standardu ISO 9000 ima za podjetje dva pomena:

NOTRANJEGA - podjetje si uredi svoje poslovanje s poslovníkom kakovosti, organizacijskimi predpisi in navodili, definira pooblastila in odgovornosti na vseh ravneh, si zagotovi uporabo pravih dokumentov in standardov.

ZUNANJEGA - podjetje postane član velike svetovne "družine" in se pri "boju" za posle izenači po tem kriteriju s svetovno konkurenco.

Sistem internih presoj in rednih polletnih zunanjih presoj certifikacijskih organov (BVQI v našem primeru) pa jamči za vzdrževanje, ažuriranje in razvoj uvedenega sistema kakovosti.

Danes kratica ISO pomeni v podjetniškem pogovornem jeziku sinonim za:

- poslovno in strokovno doslednost,
- urejenost odnosov med poslovnimi partnerji in sodelavci,
- skrbno ravnanje z materiali, izdelki in dokumentacijo,
- čistost in urejenost delovnih mest in celotnega podjetja.

26. aprila letos smo imeli v podjetju Elkroj drugo polletno presojo sistema kakovosti s strani mednarodno akreditirane institucije BVQI (Bureau Veritas Quality International).

Komisijo sta sestavljala dva strokovna člana institucije BVQI, od katerih je bil eden "specialist" za tekstilno področje.

Namen rednih polletnih presoj po pridobitvi certifikata je, da presojevalci ugotovijo, ali podjetje učinkovito izvaja in razvija sistem kakovosti v skladu z zahtevami izbranega standarda (v našem primeru ISO 9001). Poslovník kakovosti, postopke in organizacijske predpise ter seveda svoj način dela se mora prilagajati spremenjenim zahtevam standarda ISO 9001 in notranjim organizacijskim spremem-

bam ter sistem kakovosti nenehno izboljševati.

Poleti 1994. leta so bile sprejete spremembe in dopolnitve standarda serije ISO 9001 iz leta 1987. Zato smo morali pregledati poslovník kakovosti, postopke in predpise ter jih uskladiti s temi spremembami.

Presojevalca sta preverjala usklajenost delovanja našega sistema kakovosti z zahtevami tega spremenjenega standarda. Presoja sta opravila na obeh lokacijah podjetja - tudi v PE Šoštanj. Presoja je trajala od 9. do 16. ure. Po opravljenem pregledu sta podala kratko poročilo o ugotovljenih pomanjkljivostih v obvladovanju sistema kakovosti.

Ker presoja poteka na vseh ravneh: od vodstva do posameznega neposrednega delavca, so bile pripombe in priporočila različna - za različne funkcijske nivoje.

Presojevalci po svoji funkciji pri pregledu učinkovitosti sistema kakovosti ne dajejo pozitivnih kritik, temveč samo negativne; oz. priporočila za izboljšanje stanja. Takšnih priporočil smo imeli devet, pri prvi polletni presoji pa šestnajst; torej stanje se izboljšuje.

Splošno mnenje komisije je bilo dobro in je naše skupno delo označila kot pozitivno.

Vse pripombe smo nato sami zapisali v obliki zapisnika in služijo pri odločitvah za korektivno ukrepanje. Manjše pripombe so lahko odgovorni za posebno funkcijsko področje odpravili sami,

tiste pa, ki se prepletajo še z drugimi oddelki in službami, rešujemo timsko preko sektorja kakovosti in informatike ter direktorice, kadar je to potrebno.

Opazno je, da se zavest zaposlenih (klima) o kakovosti vsakega opravljenega dela v našem podjetju povečuje, kar je posledica zgrajenega sistema izobraževanja za kakovost (tudi preko video kaset), timskega dela ter učinkovitega in resnega dela naših internih presojevalcev. Le-teh imamo v podjetju usposobljenih že šestnajst, ki navzkrižno preverjajo enkrat ali dvakrat na leto posamezne oddelke po postopku za izvedbo internih presoj sistema kakovosti.

Na ta način se tudi posamezni presojevalci - sodelavci - seznanjajo s konkretnim delom v drugih oddelkih in njihovimi problemi, ki jih zato tudi lažje timsko rešujemo in "razkrite" pomanjkljivosti ne razumemo kot "tožarjenje".

Cilj sistema kakovosti je tudi (med drugim) neprestano odpravljanje pomanjkljivosti, preventivno in korektivno ukrepanje ter obvladovanje izrednih situacij na vseh nivojih v podjetju.

Vzpostavitev sistema kakovosti na osnovni zahtev serije standardov ISO 9000 je dobra podlaga tudi za izpolnjevanje zahtev na področju varovanja okolja. Varovanje okolja postaja vedno bolj pomembno in BVQI je kot prvi v svetu pridobil akreditacijo za presojo in certificiranje upravljanja podjetij z vidika varovanja okolja - EMS. Toliko v informacijo, v drugi številki KROJ-a pa več o tem.

• Blaženka TKALČIČ

Drijatelja hitreje izgubimo kot dobimo

Angleški pregovor

DRUGA FAZA PROJEKTA POSODOBITVE IN PROSTORSKO LOGISTIČNE ORGANIZIRANOSTI ODDELKOV LIKALNICE IN ADJUSTIRNICE

Že v predhodni številki glasila "Kroj" je bila predstavljena prva faza projekta posodobitve in prostorsko logistične organiziranosti likalnice in adjustirnice. Zastavljeni cilj projekta je doseči predvsem boljše pogoje dela, boljšo organizacijo, dvig ravni kvalitete in stopnje produktivnosti ter znižanje proizvodnih stroškov. Za drugo fazo projekta - posodobitev logistične organiziranosti obeh oddelkov s postavitvijo visečega transporta in povezavo s skladiščem gotovih izdelkov planiramo doseči naslednje cilje:

- boljše delovne pogoje in boljšo prostorsko organiziranost poteka dela v obeh oddelkih,
- zmanjšanje dodatnega likanja in pojava madežev zaradi predhodno neustreznega transporta,
- hitrejši pretok izdelkov skozi faze procesa ter nadzor nad količino medfazne zaloge pred in v procesu dela,
- povečanje kvalitete dela in produktivnosti ter znižanje proizvodnih stroškov.

Vrednost investicije v viseči transport in vozičke ter novo razsvetlavo adjustirnice znaša caa. 43.000 DEM.

Vrednost investicije v likalnico (strojna oprema in energetika likalnice z razsvetlavo) pa znaša 400.000 DEM. Po projektu izračunani prihranki obeh faz kažejo, da naj bi se vložena sredstva v likalnico povrnila v 32 mesecih, vložena sredstva v transport pa v 15 mesecih. Pridobljeni rezultati po 8 mesečnem obratovanju likalnice in dvomesečnem adjustirnice te izračune potrjujejo. Še posebno prihaja do izraza prihranek na ukinitvi nočnega nadurnega dela, ki ga je bilo samo v lanskem letu caa. 22.000 ur.

Za primer naj navedem naslednji podatek:

V oddelku adjustirnice smo prvotni čas adjustiranja racionalizirali za povprečno 9 % oz. 8,8 sek./izdelek. Čeprav je čas racionalizacije majhen, skoraj bi rekli zanemarljiv, znaša letni prihranek samo na tehnološkem času adjustiranja cca 33.0000 DEM, kar poudarja pomembnost izkoristka delovnega časa.

Da bi opravičili velika vložena denarna sredstva bo potrebno aktivirati vse znanje, sposobnosti in pripravljenost za realizacijo postavljenih ciljev in izboljšanje do sedaj doseženih rezultatov. Posebna skrb velja izboljšanju obstoječega stanja kvalitete opravljenega dela, predvsem v končni kontroli, zmanjšanju števila nekvalitetno zlikanih kosov ter pravočasni in količinsko natančni pripravi delovnih nalogov za odpremo. Uspešna rešitev teh problemov je nujna in neizbežna. Nerešeno stanje lahko pomeni resne težave - tudi možnost izgube dela pri posameznih firmah, kar pa se ne sme zgoditi. Investicija v posodobitev obeh oddelkov je bila realizirana v neugodnih časih za tekstilno industrijo. Novi pogoji dela nam omogočajo enakopravne, v mnogih primerih pa tudi konkurenčnejše pogoje dela v primerjavi z ostalimi proizvajalci hlač. Objektivnih razlogov za neuspeh oz. neopravičene vložene denarnih sredstev ni. Vzrok za neuspeh v tem primeru je lahko le v nas samih. Ker pa zaupam v naše sposobnosti, sem prepričan, da nam bo uspelo.

Čeprav je projekt posodobitve in prostorsko logistične organiziranosti oddelkov likalnice in adjustirnice zaključen, se aktivnosti pri iskanju novih optimalnejših rešitev organizacije poteka dela, izboljšanju delovnih pogojev, produktivnosti in kvalitete ter znižanja proizvodnih stroškov nadaljujejo. Že v kratkem bo izdelana globalna analiza proizvodnega procesa obeh oddelkov v dosedanem obdobju s poudarkom na možnosti večjega izkoristka vseh razpoložljivih kapacitet ter proučitvijo realnih možnosti postopnega prehoda obeh oddelkov na enozmensko delo.

• Leon Pekošak

Kot postaja vino s starostjo boljše, morajo biti stara prijateljstva najlepša.

Cicero

REORGANIZACIJA PROIZVODNJE IN ENOIZMENSKO DELO

Nove aktivnosti na področju likalnice že spadajo v sklop priprav na obsežen projekt reorganizacije proizvodnje, predvsem obeh šivalnic na Prihovi in v Šoštanju. Že nekaj časa razmišljamo in izvajamo priprave na projekt, s katerim bi posodobili in racionalizirali proizvodni proces po vzorcu naprednih konfekcijskih tovarn zahodne Evrope. Hkrati želimo tudi proučiti realne možnosti postopnega prehoda proizvodnje na enoizmensko delo. Smatramo, da ima enoizmensko delo nekaj bistvenih prednosti v primerjavi z dvoizmenskim, predvsem v ženskih kolektivih. Poleg tega je v preteklih dveh letih bila fruktuacija delavcev v podjetju zelo močno prisotna. Zato smo dolžni stroške racionalizirati tako zaradi kupcev

in vas kot delničarjev firme. V dveh skupinah že poteka delo v eni izmeni. Poleg zmanjšanja nekaterih fiksnih stroškov želimo ustvariti tudi boljše pogoje dela ter tako pripomoči k dvigu produktivnosti, boljšemu rezultatu in zaslušku vseh zaposlenih. Zadana naloga pa ni enostavna. Na njeno realizacijo vplivajo mnogi objektivni in subjektivni faktorji (od razpoložljivih strojnih kapacitet, njihove optimalne izkoriščenosti, prostorske organizacije, zadostne količine energetskih virov, zagotovitve nemotenega kontinuiranega dela v vseh fazah proizvodnega procesa...). Posebno težko je proces projektirati v krojilnici ter delno tudi likalnici.

Pri tem pa želimo jasno povedati, da ne načrtujemo, niti ne razmišljamo o nobenem zmanjšanju proizvodnih kapacitet - ne števila proizvedenih kosov na dan, ne zmanjšanja števila zaposlenih. Zato so vse govornice in "informacije" o zmanjšanju števila zaposlenih, odpuščanju... povsem neosnovane in neresnične.

K izvedbi projekta se bo pristopilo, ko bodo izračunani, znani in jasni vsi parametri, ki pogojujejo takšno odločitev.

Podobna razmišljanja in ugotovitve o prednostih enoizmenskega dela pa v zadnjem času opažamo tudi pri ostalih sorodnih podjetjih, vendar je za mnoge ta korak zaradi slabšega poslovanja in tehnološke zastarelosti težko izvedljiv. Elcroj pa je sodobno podjetje, z modernim strojnim parkom in tehnologijo, uveljavljenimi blagovnimi znamkami, certifikatom kakovosti ter kar je najpomembnejše, s sposobnimi delavci, ki znajo delati in so podjetju pripadni.

• Leon Pekošak

Vpliv medsezone na proizvodnjo

Z medsezono se v Elcroju srečujemo že drugo leto. Dolga leta je nismo občutili, saj nas je njen vpliv prizadel med zadnjimi konfekcionarji v Sloveniji. Problem se je začel pojavljati vzporedno z vedno težjo situacijo na trgu ter z odhodom partnerjev na vzhod (Slovaška, Poljska, Litva), kjer je delovna sila in s tem cena izdelave neprimerno nižja. V konkurenci z njimi smo Slovenci nemočni. Naša prednost so še vedno kakovost dela in izpolnjevanje dobavnih rokov, vendar nam tudi tukaj zelo hitro sledijo. V zadnjih letih smo iskali nove partnerje in bili pri tem uspešni, saj proizvajamo za firme, ki so v samem vrhu na nemškem tržišču. Seveda pa je s prihodom teh firm v Elcroj postal vpliv medsezone močnejši. Vzrok je v tem, da njihovi izdelki bolj sledijo

modi, kar pa je povezano tudi s tkaninami. Te se vsako sezono menjajo in tudi proizvajalci imajo težave z dobavo. Poleg tega vse firme proizvajajo večji del za znanega kupca in vedno čakajo, da prodajo za proizvodnjo.

Medsezono smo v letu 1994 dočakali dokaj nepripravljeni, saj se je vsem firmam, ki so že bile sezonsko naravnane, neplanirano pridružila še firma BRAX in s krajšo prekinitvijo tudi DELMOD. Letošnje leto smo z delovnim koledarjem predvideli delovne sobote v obeh glavnih sezonah in tudi del letnega dopusta je namenjen koriščenju v medsezoni. Spomladansko medsezono smo dobro izpeljali, pri čemer ima veliko zaslugo naša komerciala, predvsem gospod Miha Podsedensek, ki ga pa, žal, ni več med nami, saj je večkrat moral na pot in v skoraj nemogočem roku dodatno nabavljati tkanine za proizvodnjo.

Nekaj več problemov pričakujemo v jesenskem delu, saj se bo sezona zaradi enostavnih modelov in s tem povezanih krajših izdelavnih

časov še skrajšala. Količinsko dosegamo plan in nimamo bistvenih težav z izpolnjevanjem rokov. V mesecih september in oktober bomo predvidoma doma po dva tedna, različno po skupinah, odvisno od konca in začetka sezone. Upoštevati moramo, da so dobavni roki na domačem trgu prav tako pomembni in da morajo biti pred koriščenjem delovni nalogi zaključeni, zato bo potrebno postopno odhajanje in prihajanje.

Povedala bi še rada, da nam delovne sobote, ki jih nimate nič kaj radi, pomagajo obdržati letni dopust v mesecu juliju, čeprav je takrat sezona na višku, saj le tako lahko zagotovimo izpolnitev pogodb. To politiko bomo skušali obdržati tudi v naslednjih letih, bo pa težko, saj že sedaj večina slovenskih konfekcionarjev nima več dopusta v tem času, ampak samo še v medsezoni. Če se bomo vsi potrudili, nam bo tudi uspelo.

Vsem članom kolektiva želim, da bi se v dopustniških dneh dobro imeli in odpočili, pa kjerkoli že boste.

• Marija Franko

Lastninsko preoblikovanje podjetja ELKROJ MOZIRJE

V vseh dosedanjih postopkih oz. fazah poteka lastninskega preoblikovanja podjetja smo bili delavci Elkroja obveščeni na različne načine: na sejah skupščin, sejah delavskega sveta in nadzornega sveta ter člankov v glasilu našega podjetja. Korak za korakom gremo po poti lastninskega preoblikovanja in sedaj smo že tik pred pridobitvijo prvega soglasja Agencije za lastninsko preoblikovanje in privatizacijo. Z Agencijo še vedno potekajo pogajanja glede lastninskega deleža delavcev v višini 62,6 %, ki se jim zdi previsok. Ko bodo ta končana, bo Agencija izdala prvo soglasje.

Vse dokler ne bo speljan postopek lastninjenja podjetja Elkroj po pripravljenem programu, toliko časa tudi mirujejo vse pravice iz lastništva delnic (prodaja in nakup).

Bližamo se času, ko bo naše družbeno podjetje spremenjeno v delniško družbo. Za zdaj obstajata še vedno dve podjetji Elkroj - Konfekcija, p.o., kjer je organ upravljanja delavski svet in Elkroj, d.d., Mozirje, kjer imamo organe delniške

družbe: upravo, skupščino in nadzorni svet, ki se je v času od imenovanja sestal trikrat.

Nazadnje želimo delavce še seznaniti, da je zakonski rok, v katerem lahko imetniki uporabijo lastniške certifikate, podaljšan do 31. 12. 1995, in jih v tem roku še lahko uporabijo v postopkih lastninjenja podjetij.

• **Marija KRIVEC**

Tisoč prijateljev je malo; en sam sovražnik je veliko

Turški pregovor

Prodaja izdelkov firme DELMOD

Elkroj izdeluje ženske hlače za firmo DELMOD že 14. leto. Pri razgovorih je prišla pobuda, da bi Elkroj prodajal njihove izdelke na slovenskem trgu. S poskusno prodajo smo pričeli v letu 1994. Ker je bila le-ta uspešna, smo za pomlad 1995

in jesen 1995 že pripravili izbor in zaključevanje kolekcije.

Izdelki firme Delmod spadajo v višji cenovni razred elegantne klasike. Le-ti se lahko primerjajo z izdelki Mure, vendar so nekaj novega in svežega na slovenskem trgu. Na ta način smo poslovnim ženskam ponudili kvalitetna in elegantna oblačila, ki so bila vedno iskana.

Sedež firme DELMOD je v kraju Delmenhorst v Nemčiji. Čez dve leti bo 40-letnica obstoja te firme. Zaposluje okrog 300 delavcev (to je predvsem upravna režija). V Nemčiji proizvajajo cca 20 % vseh svojih izdelkov, vse ostalo proizvajajo v kooperaciji. Na sezono proizvedejo 1,2 milijona kosov. Njihovi izdelki so: hlače, kostimi, krila, bluže, brezrokavniki in puloverji. Izdelke prodajajo po vsej zahodni Evropi, v Ameriki, Kanadi, delno tudi v vzhodni Evropi. Dosežejo cca 300 milj. DEM prometa. Njihovi blagovni znamki sta: DELMOD in CITY COMBI, pripravljajo pa še eno blagovno znamko OGGI in bo namenjena mladim.

Njihova proizvodnja se odvija v Sloveniji, na Hrvaškem, na Poljskem, v Litvi, na Portugalskem in v Italiji.

Za Elkroj je firma DELMOD zelo pomembna. Vodijo jo sposobni poslovni ljudje vključno z direktorjem. Razgovori z njimi so vedno sproščeni, prijetni in na visoki strokovni ravni. Zato je še toliko bolj pomembno dobro medsebojno sodelovanje na kupoprodajnem področju.

• **Danica Pečnik**

Prenovitev industrijske prodajalne v Krškem

Dne 3. junija 1995 je bila v Krškem otvoritev pronovljene prodajalne. Proda-jalna je bila preurejena z namenom, da bi naše izdelke bolje predstavili kupcem. Kupljene so bile lutke za izložbo, na novo pa so uredili razporeditev prodajnega blaga v trgovini.

Zavedamo se, da je za vsako trgovino izložba oz. oprema notranjosti že dolgo izredno pomembna. Že s tem, da npr. izberemo zelo uglajeno in nekoliko "hladno" opremo, je jasno povedano, da se trgovina obrača na kupce, ki veliko dajo na umirjeno eleganco. Svetla, predvsem pa domiselna oprema, izdaja željo po stiku z dinamičnimi kupci, ki hočejo stopati v korak s časom.

Že dolgo torej izbira opreme ne sledi zakonitostim praktičnosti in prvotne namembnosti prostorov, temveč močno poudarja določeno sporočilo. Opremljenost trgovine je vse pomembnejša, saj je treba upoštevati zahteve praktične ureditve in zunanjega videza - torej sporočila, ki mora biti takoj dojemljivo širokemu krogu kupcev. Za takšne potrebe so na voljo strokovnjaki in specializirane trgovine, v katerih je mogoče najti vse potrebno za dobro opremljeno trgovino.

Menimo, da smo s preureditvijo prodajalne v Krškem zadeli, saj ugotavljamo, da se je v preteklem mesecu promet bistveno povečal.

• *Marija Miklavc*

Slavnostna otvoritev po prenovitvi.

Izložba je ogledalo trgovine.

Novi - mladi kadri

Pod enakim naslovom smo v preteklem letu v našem časopisu zapisali, da ELKROJ z razumevanjem daje na razpolago učilnico za izobraževanje mladih kadrov, ki se izvaja pod vodstvom Tekstilne šole v Celju.

Okvirni učni program, ki smo ga predstavili, se bistveno ni spremenil in ustreza potrebam našega in drugih podjetij. Tudi v tem šolskem letu je preizkus znanja potrdil prizadevanja vseh sodelujočih, zlasti uspešna modna revija v Celju, za kar je šola s sodelavci prejela lepa priznanja.

Ne bo odveč, da ponovimo težave zaradi klimatskih pogojev v učilnici. Upamo pa, da bo prizadevanje vodstva podjetja uresničeno, saj se v učilnici vzgajajo in izobražujejo predvsem kadri, ki se po šolanju zaposlijo v Elkroju.

• Ana Remić

Skupinska slika za spomin.

Kako posluje ELKROJ MOZIRJE, INVALIDSKO PODJETJE d.o.o.?

ELKROJ Mozirje, I.P. d.o.o. je začelo poslovati dne 1.3.1995, ko smo prejeli sklep Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, da nam podeljuje status invalidskega podjetja z vsemi ugodnostmi in obveznostmi, ki jih ta status nudi. Z vodstvom Elkroja kot ustanoviteljem invalidskega podjetja je bilo dogovorjeno, da v t.i. uvajalnem obdobju, ki bo trajalo 12 mesecev, I.P. nastopa kot samostojni ekonomski subjekt in da bo ohranil tesne poslovne vezi z ustanoviteljem. Potrebno je poudariti, da se je ustanovitelj obvezal, da bo v prvem letu poslovanja zagotavljal I.P. prostor, opremo, zagonske stroške za začetek poslovanja ter strokovno pomoč ustreznih služb za uspešno poslovanje.

Zato je tudi povsem logično, da je osnovna dejavnost invalidskega podjetja poleg zagotavljanja socialnovarstvenega programa in storitev, proizvodnja oblačil in dodatkov t.j. kolekcije oblačil ter nudenje uslug in servisnih storitev matičnemu podjetju. S tem ima Invalidsko podjetje zagotovljeno delo, kar je najpomembnejše v začetku poslovanja. Poslovna vizija Invalidskega podjetja je, da bi v prihodnosti svoje poslovanje razširilo na dejavnosti, ki bi nam zagotavljale finančno stabilnost, vendar pa je to odvisno od trga in finančnih virov potrebnih za morebitne investicije. Rezultati tromesečnega poslovanja so zadovoljivi, zato upam, da bo Elkroj Mozirje I.P. d.o.o. premagalo začetne težave ter v tesnem sodelovanju z matičnim podjetjem oz. ustanoviteljem v bodoče uspešno poslovalo ter zagotavljalo delovnim invalidom in ostalim zaposlenim socialno varnost

• Franjo Remić

• Marija Miklavc

Redek obisk prijateljstvo
poveča
Arabski pregovor

INOVACIJA

Ciril Zavolovšek je med rednim delovnim časom realiziral inovacijo - tehnično izboljšavo - na pretočni fiksirni preši znamke KANNEGISSER. Izboljšava temelji na namestitvi končnih stikal na vhodni in izhodni strani stroja, kar vpliva na višjo stopnjo varnosti dela pri stroju in zmanjšanje časa med vklopom in izklopom stroja.

Za inovacijo je prejel nagrado.

Glede na to, da so inovacije redke - ta je prva in edina v letošnjem letu - čeprav so zelo zaželenje, mu iskreno čestitamo!

Delavke z najvišjimi procenti delovne norme

V zadnjih treh mesecih so najvišje procente delovne norme dosegle naslednje delavke:

Zap. št.	Priimek in ime	Delovno mesto	Skupina	Procent norme
----------	----------------	---------------	---------	---------------

I. PE Mozirje

1.	HANŽEKovič Milena	konfekcionar	A1	175
2.	REBERŠAK Marija	konfekcionar	A1	132
3.	GLOJEK Marta	likalec	B	130
4.	OBOJNIK Jožica	konfekcionar	B2	130
5.	GOLTNIK Vida	likalec	A	128
6.	JAZBEC Terezija	konfekcionar	A1	126
7.	FORTIN Vera	sortirec	A1	126
8.	RUDNIK Franja	konfekcionar	A1	125

II. PE Šoštanj

1.	DREV Ivanka	konfekcionar	B2	126
2.	KADIĆ Mersija	konfekcionar	A2	110
3.	ROGEL Martina	konfekcionar	B1	110
4.	OGRAJENŠEK Urška	rezalec	krojilnica	109
5.	KAJBA Albina	konfekcionar	B2	108
6.	OCVIRK Vida	konfekcionar	A1	106
7.	KEREZOVIĆ Borka	konfekcionar	B1	106
8.	KUMER Danijela	konfekcionar	B2	105

Za preseg norme nad 100 % se spleča potruditi, predvsem po 1/3-1995, saj je vsak presežek nagrajen za dvakratno plačilo.

• **Marija Miklavc**

Štipendiranje in izobraževanje

Za šolsko leto 1995/96 smo razpisali 7 štipendij za poklic konfekcionar - IV. stopnja in 3 štipendije za poklic konfekcijski tehnik - V. stopnja. O dodelitvi štipendij za prihodnje šolsko leto bomo odločili konec meseca julija in s štipendisti sklenili tudi pogodbe o štipendiranju.

V šolskem letu 1994/95 prejema kadrovske štipendije pri našem podjetju 17 učencev, in sicer:

15 za poklic konfekcionar - IV. stopnja

2 za poklic konfekcijski tehnik - V. stopnja.

Izobraževanje zaposlenih delavcev poteka v skladu z načrtom izobraževanja za leto 1995. Izobraževanja, ki smo jih izvedli do 31.5.1995 znotraj podjetja, so naslednja:

- Organizacija lastnega dela in upravljanje s časom - za vse vodstvene in vodilne delavce - predavala je ga. mag. Milena Majcen - Prešlenkova, dipl. psiholog.
- V sodelovanju z VIDEO ARTS Ljubljana je bil izveden izobraževalni program "Kakovost vodenja in cilj - 100 % kakovost" - za vse vodstvene in vodilne delavce.
- G. Urlep Tomaž, vodja AOP, je pripravil predavanje "Applikacija proizvodno-tehnično-informativnega sistema" za delavce, ki so s tem povezani.

• **Zora Štruel**

Ni tisti tvoj prijatelj, ki te hvali, ampak tisti, ki te graja.

Slovenski pregovor

BOLNIŠKI IZOSTANKI

Kakor po drugih podjetjih tudi v Elkroju ugotavljamo, da so se bolniški izostanki po sprejemu nove zdravstvene zakonodaje povečali (prosta izbira zdravnika in izguba vloge obratnih ambulant).

Bolniški izostanki v procentih:

Proizvodna enota	1994	1-4/95
Mozirje	6,3	6,5
Šoštanj	6,7	10,1
Skupaj	6,4	7,3

Torej vidimo, da se je odstotek bolniških izostankov povečal v obeh delovnih enotah, posebej še v PE Šoštanj. Analiza bolniških izostankov kaže, da so ti v 30 % posledica nege otrok in le v 10 % posledica poklicnih obolenj.

Elkroj ima uvedeno kontrolo bolniškega staleža, vendar se kljub temu procent bolniškega staleža ne zmanjšuje, saj je letos zopet bistveno višji kot v letu 1994.

V želji, da bi našli ustrezno delo za delavke, ki se po daljši odsotnosti z dela zaradi bolezni ponovno vrnejo na delo, smo dne 14. 6. 1995 povabili v podjetje na ogled delovnih mest člane zdravniškega konzilija, in sicer: dr. Gamsa, predsednika, dr. Rusa in dr. Marolta, kot člana.

Zdravniki so si ogledali vsa delovna mesta v proizvodnji. Upamo, da bomo s skupnimi močmi lažje našli ustrezno delo tistim delavkam, ki za svoje delo zaradi zdravja niso sposobne.

• **Zora Štruel**

Kadrovska zasedba po skupinah od 1.5.1995 dalje

PE Mozirje

Skupina	Skupinovodja	Pomočnik skupinovodje	Servirec	Tehnolog
1	A1	Štorgelj Jolanda	Vršnak Maruša Usar Jožica	Slapnik Marija Marolt Fanika
2	A2	Fale Darinka	Ermenc Bojana Rajgl Ema	Kunej Irena Mandelc Zvonka
3	A3	Zavolovšek Tatjana	-	Pečovnik Marinka Rihter Anita
4	A4	Trbovšek Vikica	-	Potočnik Ida Letojne Zdenka
5	A5	Naglič Pepca	-	Marolt Joža Rihter Anita
6	B3	Kosmač Mika	-	Vrabič Marjana Bitenc Iva
7	B4	Kaker Zofka	-	Pustoslemšek Branka Letojne Zdenka
8	B5	Krivec Romana	-	Zagožen Marija Bitenc Iva
9	Lik. A	Šemenc Rija	Presečnik Nuša	- vsi
10	Lik. B	Irman Branka	Jeraj Joža	- vsi
11	Kr. A	Bastelj Blaž	-	- vsi
12	Kr. B	Marolt Francka	-	- vsi
13	Adj. A	Žmavc Jana	-	- vsi
14	Adj. B	Čeplak Marija	-	- vsi

PE Šoštanj

Skupina	Skupinovodja	Pomočnik skupinovodje	Tehnolog
A1Š	Florjančič Jelka	Grudnik Silva	Perdun Dragica
A1Š	Ušen Andreja	Boršnak Ana	Perdun Dragica
B1Š	Drev Polona	Veithauser Marija	Meh Jana
B2Š	Heindel Alojzija	Ferenčak Erika	Meh Jana
Krojilnica Šoštanj in prevzem surovin	Funtek Milena	-	Meh Jana

ZDRAVJE NIMA CENE IN IMA BREZMEJNO VREDNOST Splača se ga zavarovati

Zavarujemo avto, hišo, življenje, nezgodo. O zdravju skorajda ne razmišljamo. A zdravstveno zavarovanje terja razmislek, saj z njim zavarujemo zdravje. Torej tisto bogastvo, ki smo ga ob rojstvu dobili v dar in ki ga vsakdo od nas skuša čimbolj ohraniti.

Sistem zdravstvenega zavarovanja, ki ga je z zakonom opredelil slovenski parlament, zagotavlja vsem državljanom zavarovanje večine zdravstvenih tveganj - z obveznim zavarovanjem. A vendar se ne krijejo vse storitve in ne v celoti. Del vrednosti teh storitev se zaračuna neposredno pacientu. Če je pacient za ta doplačila zavarovan, jih namesto njega krije Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije oz. druga zavarovalnica.

Sistem zavarovanj Zavoda za zdravstveno zavarovanje je premišljen, urejen in razvejan. Zavarovancem omogočamo tudi zavarovanje tistih plačil, ki nastanejo zaradi dodatnih, nadstandardnih in posebnih storitev.

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je pripravil zelo raznoliko ponudbo za dodatno prostovoljno zavarovanje.

Zavarovanje zdravstvenih storitev za višji standard storitev, kot velja po predpisih o obveznem zavarovanju, je lahko izražen z višjo ali drugačno kvaliteto pripomočkov ali

storitev, njihovo izdelavo z boljšimi materiali oz. tudi možnost uveljavljanja pravic po drugačnem postopku, ki je urejen z Zavodovimi splošnimi akti za obvezno zavarovanje.

Ta ponudba je zajeta v paketu:

- NADSTANDARD A
- NADSTANDARD B

Za NADSTANDARD A je skleniteljem omogočeno:

- bivanje v eno ali dvo posteljni sobi s televizijskim sprejemnikom in telefonom,
- dodatno medicinsko nego, postrežbo in prehrano v času zdravljenja v bolnišnici,
- v sobi lahko z vami biva tudi eden vaših najbližjih,
- zahtevnejše pripomočke ali pripomočke, izdelane iz kvalitetnejših materialov, razen zobozdravstvenih pripomočkov,
- tehnično zahtevnejše zoboprotetne nadomestke iz boljših materialov in fiksne ortodonske aparate ali materiale (ni vključeno zlato), ki vam v obveznem zdravstvenem zavarovanju ne pripadajo,
- zdravila z negativne liste, ki so vam predpisana na recept.

NADSTANDARD B obsega zavarovanje za:

Kroji

- osnovne zdravstvene storitve zobozdravnika, zdravnika, ki ni vaš osebni zdravnik, v samoplačniški ambulanti ali pri zdravniku, s katerim Zavod nima sklenjene pogodbe,
- ambulantno-specialistične storitve pri zdravniku v samoplačniški ambulanti brez napotnice, pri zdravniku specialistu ali zdravstveni organizaciji, s katero Zavod nima sklenjene pogodbe,
- v zavarovanje so vključena tudi vsa neregistrirana zdravila, ki jih predpiše zdravnik, ki zdravi zavarovanca.

Zavarovalna doba za paketa NADSTANDARD A in B je 3 leta, čakalna doba 3 mesece. Zavarovancem bo Zavod izplačal zavarovalnino glede na osnovo, pri čemer plača zavarovanec 20 odstotkov soudeležbe.

V okviru zdraviliškega zdravljenja se lahko dodatno prostovoljno zdravstveno zavarujete za paket PREVENTIVNO ZDRAVLJENJE V ZDRAVILIŠČU, ki obsega plačila za:

- deset polnih penzionov v eno ali dvoposteljni sobi hotela kategorije A ali B (trikrat v treh letih)
- začetni specialistični pregled z uporabo funkcionalne diagnostike,
- določeno število zdraviliških medicinskih in terapevtskih storitev (v vrednosti največ 80 točk) na podlagi zdraviliškega pregleda in posveta z zdravnikom,
- športno rekreacijo na prostem, v telovadnici ali fitnesu,
- neomejeno kopanje v bazenu,
- možnost dietne prehrane,
- končni pregled in poročilo o rezultatih.

Zavarovalna doba traja 3 leta, čakalna doba pa je 3 mesece.

Dodatno prostovoljno zdravstveno zavarovanje za DNEVNO ODŠKODNINO, ki zavaruje:

- izguba dela plače v času prejemanja nadomestila iz obveznega zdravstvenega zavarovanja,
- povrnitev stroškov bivanja enega od svojcev, zavarovanega s tem zavarovanjem, v času bivanja pri otroku, ki je bil na podlagi pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja poslan na zdravljenje v bolnišnico ali zdravilišče.

Zavarovalnina se izplača v obliki dnevne odškodnine, za vsak dan bivanja v bolnišnici, v zdravilišču oz. za vsak dan zadržanosti z dela.

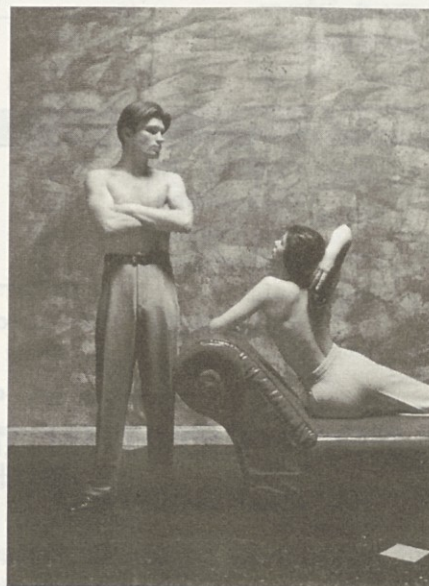
Zavarovanje ni mogoče skleniti in uveljavljati za bolezni (vključno s kroničnimi boleznimi) in poškodbe ter posledice poškodb, ki so nastopile pred sklenitvijo zavarovanja.

Zavarovalna doba 3 leta, čakalna doba 1 mesec.

Vse premije se lahko plačajo v celoti (v tem primeru priznamo 10 % popust), lahko pa se odločite za mesečni ali tromesečni način plačila, pri čemer vam pošiljamo položnice na dom.

Na kratko smo prikazali nekaj paketov dodatnega prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja. Zavarovanje lahko sklenete na ZZZS, Izpostava Mozirje, kjer vam bomo posredovali vse dodatne informacije s tega področja.

• **Bernarda Vodlak**

Dodatna pokojninska zavarovanja zavarovalne družbe Concordija

Predstavljamo vam dodatno pokojninsko zavarovanje pri zavarovalnici Concordija preko naslednjih vprašanj in odgovorov:

1. V čem se takšno zavarovanje razlikuje od "državnega" zavarovanja?

Državno zavarovanje zagotavlja preko obveznega zbiranja prispevkov zaposlenih socialno varnost obstoječih upokojencev. Sistem zbiranja pa je takšen, da na primer nekomu zaposlenemu, ki obvezno vplačuje zaradi visoke plače zelo visoke prispevke - še zdaleč ne zagotavlja tudi bodoče visoke pokojnine. Prav

tako si posameznik na začetku ali sredi delovne dobe skoraj ne more izračunati svoje bodoče pokojnine.

Obratno pa sistem dodatnega pokojninskega zavarovanja delovnega mesta sloni na sistemu "koliko vplačaš - toliko dobiš".

Zato si lahko vsak sam izračuna svojo dodatno pokojnino in to ne glede na to, koliko časa je potekalo vplačevanje in kakšna vsota je bila vplačana za njegovo dodatno pokojninsko zavarovanje.

Seveda pa je glavna razlika v tem, da je pravica do državne pokojnine neodtujljiva pravica posameznika in ni v tesni korelaciji z delovnim prispevkom posameznika na delovnem mestu in tudi ne z gospodarskim položajem posameznega podjetja ali gospodarstva kot celote.

Nasprotno pa je povečanje socialne varnosti, ki izhaja iz dodatnega pokojninskega zavarovanja tesno povezano z dejanskim delovnim prispevkom posameznika k večji ekonomski učinkovitosti podjetja.

Torej dodatno pokojninsko zavarovanje postavlja socialno varnost na starost v povezavo z ekonomsko učinkovitostjo podjetja in gospodarstva nasploh.

2. Kakšen je sploh smisel dodatnega pokojninskega zavarovanja?

Ob uspešnem državnem pokojninskem zavarovanju se seveda postavlja vprašanje smisla in upravičenosti dodatnega pokojninskega zavarovanja. Ne bomo pa odkrili nikakršne novosti, če povemo, da je državni pokojninski sistem v krizi. Kriza pokojninskega sistema je večplastna:

1. Podjetja zaradi gospodarske krize vedno težje nakazujejo prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
2. Razmerja med zaposlenimi in upokojnenci so se v zadnjih letih strahovito poslabšala. Tako je še leta 1984 prišlo na 1000 zaposlenih 334 upokojnencev (razmerje 1:2,99) konec avgusta 1994 pa je 1000 zaposlenih zagotavljalo pokojnine že 626 upokojnencem (razmerje 1 : 1,59). Ti trendi seveda ne bodo dolgo vzdržali.
3. Država zaradi porušenih razmerij zbira za invalidsko in pokojninsko zavarovanje že več kot 13 % bruto nacionalnega dohodka Slovenije. Ti odstotki so med najvišjimi (in so seveda tudi "vgrajeni" v cenah izdelkov slovenske industrije), če jih primerjamo z razvitimi državami.
4. Država s tako velikim delom nacionalnega dohodka konec koncev še neracionalno posluje.

Ponavljajoče krize pokojninskih sistemov so razvite države že zdavnaj izučile, da je najbolj racionalno, če država zakonsko predpiše zbiranje sredstev za pokojnine, ki zagotavljajo zgolj neko minimalno socialno varnost. Povečanje socialne varnosti pa prepuščajo - seveda ob natančno določenih pravilih igre - dogovorom med delodajalci in delavci, ki jo rešujejo preko dodatnega pokojninskega zavarovanja na tržen način preko pokojninskih zavarovalnic. V tem položaju postane smisel dodatnega pokojninskega zavarovanja še kako aktualen in nas seveda približuje rešitvam razvitega sveta. Zato smo absolutno mnenja, da nikakršna dolgoročna reforma državnega pokojninskega sistema ni možna brez dodatnih pokojninskih zavarovanj. Seveda preko tržno delujočih pokojninskih zavarovalnic ne pa paradržavnih zavarovalnic.

3. V čem se dodatno pokojninsko zavarovanje delovnega mesta razlikuje od rentnega, bančnega in ostalih oblik varčevanj?

3.1. Izplačila delodajalca so oproščena vseh davščin na eni strani in na drugi strani so delavcu ta izplačila izvzeta iz davčne osnove. Oprostitev izhaja iz podmene, da ta izplačila zagotavljajo delavcu povečano socialno varnost.

Pri renti in ostalih oblikah varčevanj pa vsa obrestovanja podležejo davčnim obremenitvam

3.2. Minimalno obdobje vplačevanja dodatne pokojnine (5 let) zagotavlja upravičencu izplačilo sorazmerne pokojnine do njegove smrti. Pri rentnem varčevanju pa je izplačilo ponavadi omejeno na 10 oziroma največ 15 let.

3.3. Renta in ostale oblike varčevanj se izplačujejo tako ali drugače iz prihrankov, ki pa so bila že korenito davčno obremenjena. Vplačila za dodatno pokojninsko zavarovanje pa gredo direktno iz prihodka podjetja, ki ni davčno obremenjeno.

FIS tekme na Golteh - marec 1995

4. Interes delodajalca

Kakšen interes ima delodajalec za vplačevanje dodatnega pokojninskega zavarovanja za svoje delavce? Poenostavljeno rečeno sta interesa dva: **poslovni in kadrovski**.

Interes izhaja iz osnove, da so skozi vsa leta vplačila za dodatno pokojninsko zavarovanje v lasti delodajalca oziroma podjetja vse dotlej, dokler zavarovanec ne izpolnjuje pogojev.

4.1. Poslovni

4.1.1. Delodajalec oziroma podjetje bo lahko na podlagi depozita vplačil ob dogovorjenih pogojih najemalo pri zavarovalnici ugodna posojila ali dobilo garancije za posojila

4.2. Kadrovski

4.2.1. Podjetje bo lahko potrebne kadre privabilo tudi s plačevanjem dodatnega pokojninskega zavarovanja, ki ne bo tako davčno obremenjeno kot visoka plača.

4.2.2. Podjetje bo lahko sankcioniralo delavčev neustrezen odnos do dela oziroma enostransko prekinitve delovnega razmerja z izgubo pravice do pokojnine. Pogoji za novega delavca bodo tako zelo zanimivi, saj ga bo poleg ostalih pogojev čakala tudi vsa vplačana dodatna pokojnina.

4.2.3. V primeru tehnoloških presežkov bo konflikt ob odpustu veliko manj boleč za obe strani, saj bo delavec lahko "odnesel" s seboj tudi vsa leta dodatnega pokojninskega zavarovanja.

4.2.4. Pritiski na povečanje plač so večna tema vseh podjetij. V aktualnih trenutkih, ko vladna politika "kaznuje" povečevanje plač je elegantna rešitev v povečanju izplačil za dodatno pokojninsko zavarovanje. S tem se pomiri interes delavcev in tudi podjetij, saj ta izplačila za njih niso "izgubljena" kot je to v primeru povečanja plač.

5. Interesi zaposlenih

Občutek povečane socialne varnosti bo brez dvoma blagodejno vplival na ekonomsko učinkovitost podjetja.

6. Vplačila za dodatno pokojninsko zavarovanje

Sistem vplačil je poenostavljeno razdeljen v zavarovalne razrede in sicer tako, da si lahko vsak sam izračuna dodatno pokojnino.

ZAVAROVALNI RAZREDI

razred	znesek zavarovalne osnove	mesečno vplačilo 15 %
1.	250 DEM	37,5 DEM
2.	350 DEM	52,5 DEM
3.	450 DEM	67,5 DEM
4.	550 DEM	82,5 DEM
5.	750 DEM	112,5 DEM
6.	1000 DEM	150,0 DEM
7.	1500 DEM	225,0 DEM
8.	2000 DEM	300,0 DEM

Zavarovalni razredi veljajo za polno delovno dobo to je 40 let.

6.1. Primer polne pokojnine

Zavarovanec, ki bo vplačeval 40 let po 150 DEM (za zavarovalno osnovo 1000 DEM) bo dobival ob upokojitvi dodatno mesečno pokojnino v višini 1000 DEM do njegove smrti.

6.2. Primer krajšega vplačevanja

Zavarovanec, ki bo vplačeval 10 let po 150 DEM (za zavarovalno osnovo 1000 DEM) bo dobival ob upokojitvi dodatno mesečno pokojnino v višini 1/4 polnega zneska to je 250 DEM do njegove smrti.

6.3. Primer najkrajšega možnega vplačevanja

Najkrajše možno vplačevanje je 5 let. V tem primeru bo naš zavarovanec, ki bo 5 let vplačeval po 150 DEM (za zavarovalno osnovo 1000 DEM) dobival ob upokojitvi 1/8 polnega zneska, to je 125 DEM do njegove smrti.

6.4. Dodatno pokojninsko zavarovanje tistih, ki imajo samo pet let do pokojnine.

V tem primeru si zavarovalnica pridržuje pravico, da mesečno prispevno stopnjo zviša za 20 %, to je na 18 %.

6.5. Ali je pomembno obdobje vplačevanja?

Ni pomembno. Vplačuje se lahko v kateremkoli obdobju delovne dobe 40 let, le da je obdobje vplačevanja najmanj 5 let. Lahko na začetku ali na koncu delovne dobe, dodatna pokojnina pa se izračuna po gornjih primerih.

6.6. Ali je možna prekinitvev oziroma mirovanje zavarovanja?

Prekinitvev je možna, zavarovalnica v tem primeru pred povrnitvijo depozita odšteje svoje stroške in obračun naredi po obrestni meri na vpogled. Pri mirovanju je možen dogovor, da depozit miruje dokler zopet ne prične vplačevanje.

6.7. Ali je nujno mesečno vplačevanje prispevne stopnje?

Iz gornjih odgovorov je razvidno, da je običajno vplačevanje mesečno. Po dogovoru pa se lahko vplačuje za nazaj ali pa tudi vnaprej.

6.8. Prehod iz enega zavarovalnega razreda v drugega

Prehodi so možni, saj bo izračun za dodatno pokojnino narejen na osnovi celotnega vplačila.

6.9. Ali tudi obstaja invalidska in družinska pokojnina?

Invalidska pokojnina se izračuna enako kot zgoraj. Zavarovanec pa mora imeti tudi odločbo ZPIZ, da je razvrščen v I. kategorijo invalidnosti in najmanj pet let vplačevati prispevke za dodatno zavarovanje.

Pravico do družinske pokojnine pridobijo ob smrti zavarovanca njegov zakonec ali otroci, vnuk ali drugi otroci brez staršev, ki jih je zavarovanec preživljal. Zopet je pogoj najmanj pet let plačevanja prispevkov.

Družinsko pokojnino predstavlja enkratno izplačilo zneska odmerjene pokojnine glede na dopolnjeno dobo vplačevanja prispevkov, ki bi ga zavarovanec skupaj prejel za 60 mesecev uživanja pokojnine.

*Zavarovalna družba
CONCORDIA d.d., Ljubljana*

ZPIZ PONUJA MOŽNOST DODATNE POKOJNINE

PROSTOVOLJNO dodatno pokojninsko zavarovanje, ki ga je ZPIZ uvedel s prvim marcem, je pri nas novost. Dodatno zavarovanje bodo lahko sklenili zaposleni, ki plačujejo obvezno zavarovanje in ki jim do upokojitve manjka najmanj pet let. Zavarovanec bo po upokojitvi prejemal dodatno pokojnino. Črpati bo mogoče štiri vrste pokojnin: dodatno starostno, invalidsko, družinsko pokojnino ali dodatno invalidnino. Najbolj varna oblika je dodatno zavarovanje z vračanjem premij in možnostjo dedovanja, zavarovanec pa se lahko odloči tudi za dodatno pokojnino brez vračanja sredstev, za katere bo plačeval nižjo premijo. Dodatno zavarovanje lahko za svoje zaposlene sklene tudi podjetje. Povprečna premija bo približno deset odstotkov neto mesečne plače. Pričakujejo, da se bo od 700.000 zavarovancev za to obliko postopoma odločilo vsaj 30.000 ljudi, kar bi zadoščalo za uspešno poslovanje sklada.

Sklad dodatnega zavarovanja je profitne narave (zavarovanci bodo udeleženi pri delitvi dobička), denar pa bo vlagal v varne naložbe, predvsem v državne obveznice, papirje BS, bančne depozite in nepremičnine.

• *Marija Miklavc*

V SPOMIN MIHU PODSEDENŠKU

V sredo, dne 28. junija 1995, smo se na pokopališču v Mozirju poslovili od našega dolgoletnega sodelavca Miha Podsedenska.

Rodil se je 30. 10. 1952. leta. Svojo mladost je preživel v Mozirju na Tratah. Že v rani mladosti, ko je še obiskoval osnovno šolo, je zgubil mamo, kar ga je gotovo zelo prizadelo.

Končal je poklicno šolo za prodajalce, v nadaljevanju pa je še obiskoval srednjo komercialno šolo.

Najprej se je zaposlil pri trg. podjetju Savinja Mozirje, nato v Emoni v Ljubljani.

V Elkroj pa je prišel leta 1976 in sprva delal kot prodajni referent. Počasi je spoznaval svet mode, tkanine in utrip Elkroja, napredoval in leta 1978 postal vodja nabave.

Leta 1991 je bil imenovan za vodjo komercialnega sektorja. Tudi tega dela se je oprijel z vso zagnanostjo in želel zadane naloge vedno izpeljati do konca.

Vseskozi je bil aktiven športnik. Sprva je igral nogomet v klubu Elkroj, določen čas je bil tudi predsednik kluba. Kasneje je igral nogomet v rekreativni "TOLKEC LIGI" v Mozirju pri Kavalirjih. Svojo kondicijo je utrjeval tudi s tekom, tenisom in kolesarjenjem.

V času, ko je bil zaposlen v Elkroju, si je ustvaril družino. Žena Milena, sin Tadej in hčerka Urška so mu veliko pomenili. Lepo je skrbel zanje in si ustvaril prijeten dom.

Do letošnjih prvomajskih praznikov je bil na delu, nato pa je odšel v bolnico. Vseskozi smo spremljali njegovo bolezen in nismo mogli doumeti, da se mu zdravje tako hitro slabša in da ga ne bo nazaj na delo. Zahrbtna bolezen ga je iztrgala iz naših vrst in ga vzela tudi družini.

Da je bil priljubljen in imel širok krog prijateljev in znancev in da so ga ljudje cenili, priča tudi udeležba na pogrebu. Poleg sorodnikov, prijateljev in krajanov so prišli na pogreb trgovci in poslovneži iz vse Slovenije, tudi tujine in se poslovili od njega.

Spoštovanega sodelavca in dobrega prijatelja bomo ohranili v lepem spominu.

Sodelavci

Kdor nima nobenega prijatelja, hodi kot tujec po zemlji

Kitajski pregovor

ZAHVALE

Ob izgubi drage mame se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem likalnice A izmene za darovano cvetje, sveče in izrečena sožalja ter spremstvo na zadnji poti.

Ivka Zagradišnik

Ob izgubi dragega očeta se sodelavkam skupine B1 zahvaljujem za darovane sveče, denarne darove in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Wilma Šinkovec

Vsem sodelavkam in sodelavcem se ob smrti mojega brata zahvaljujem za cvetje, izraženo sožalje in spremstvo na zadnji poti.

Urška Marolt

Ob boleči izgubi moje drage mame se zahvaljujem sodelavkam skupine B3 in Sindikatu podjetja za izraze sožalja, cvetje, sveče in spremstvo na zadnji poti.

Marinka Pečnik

Prihova, dne 26.6.1995

Najlepše se Vam zahvaljujem za pomoč in oporo v težkih trenutkih.

Milena z otrokoma

Mozirje, 3. julij 1995

Elkroj

IZLET NA KOZJANSKO

Letošnje leto smo se odločili za Kozjansko. Po vsakoletnih avtobusnih formalnostih (pobiranje naših delavcev po dolini) nas je pot vodila najprej skozi Žalec, kjer se nam je pridružila vodička. Nadaljevali smo z vožnjo mimo Celja do Rogaške Slatine, kjer smo imeli prvi daljši postanek, namenjen za razne nakupe v industrijskih prodajalnah Steklarne, Korsa in drugje. Najprej pa v najbližjo okrepčevalnico na obvezno jutranjo kavico. Nas nekaj, s Pepijem na čelu, smo raje namesto sprehoda mimo zdravilišča izkoristili za obisk najbližjega gostišča.

Iz Rogaške Slatine smo nadaljevali vožnjo v Podčetrtek, kjer smo si ogledali cel kompleks zgradb z nasadi, sprehajališči in imenitno restavracijo. Po tem ogledu smo se vzpeli na Križanov vrh na ogled tamkajšnjih čarovnic. Presenetil me je čudovit miren kraj sredi gozda, v katerem je našel zavetišče za svoj vikend Jože Brilej, upokojeni učitelj fizike iz Podčetrтка. Ker tu žubori veliko studentev, je to izkoristil g. Brilej in napravil veliko mlinčkov, ki služijo za pogon njegovih čarovnic, da se lahko premikajo. Vzpeli smo se po kozji stezi do njegovega vikenda. Ob stezi je bilo polno tablic in transparentov z znanim slovenskimi reki in prerokbami.

Bližal se je čas kosila, zato smo se odpravili na Jelenov graben na ranč Janžovnik, kjer imajo farmo jelenov. Po izdatnem kosilu smo si ogledali košute, srne, mladiče, saj cela farma šteje 82 glav z mladiči vred. Lastnik

nam je razdelil koruzo in jih poklical. Slišijo na ime Pika. Priteklo je kar nekaj živali, ki so nam jedle iz rok. To si upajo samo samci. Razložil nam je vse o jelenih. Poleg jelenov imajo tukaj še ogromno gojilnico gob šampinjonov, ki pa so zelo občutljive in se jih ne sme motiti

Ogledali smo si tudi znamenito baročno cerkev v Olimju, oltar, stranski oltar, prižnico, orgle, najbolj pa je tukaj znana stara lekarna, ki je tretja najstarejša v Evropi. Bolj znani sta še "Čudodelna svetinja" v Parizu in "Stara lekarna" v Dubrovniku. Imel sem priložnost videti vse tri.

Naslednja točka našega ogleda je bil ogled gradu v Podsredi. Grad je znamenit po svoji arhitekturi, v notranjosti nima nobenih razkošnih slik, tapiserij, pohištva itd. Grad še vedno obnavljajo. V samem kraju Podsreda smo si še ogledali stari mlin in pridobivanje moke po starih običajih.

Klet Trebče je bila naša zadnja postojanka, kjer nas je čakala bogata večerja in dobra zabava, saj nas je že pri prihodu čakal vlačilec mehov na "frajtonarici". Manjkala tudi ni modna revija, ki je že kar tradicionalna na zaključkih naših izletov.

Dobro razpoloženi smo se vračali domov v zgodnjih jutranjih urah, saj je vlačilec mehov kar dobro "žingal" domače viže, imeli pa smo srečo z vremenom, da nam je prizaneslo in ostalo lepo.

• *Niko Mlakar*

IZLET NA GROSSGLOCKNER

Konec meseca junija nam je šoštanjski sindikat organiziral lep izlet na Grossglockner.

Vsi zaspani smo se ob zgodnji peti uri zbrali v Šoštanju. Z zajetno zalogo pijače in hrane smo se odpravili na dolgo pot. Avtobusu se je pridružil tudi kombi in skupaj smo jo veselo mahnili proti Avstriji.

Prvi postanek smo napravili še pred mejo. Kava je prebudila še zadnje zaspance in dobre volje ni več manjkalo. Vozili smo se po Dravski dolini mimo Celovca, Beljaka in Spittala. Kmalu smo zagledali čudovito gorovje avstrijskih Alp, iz katerih so hrumeli številni mogočni slapovi. V bližini enega od teh smo si vzeli čas za malico. Nista nas motila sveži zrak in pršenje dežja, saj je bila narava tam čudovita. Krepko podloženi smo se odpeljali dalje proti Grossglocknerju.

Vijugasta cesta nas je peljala na ta čudoviti vrh, ki nas je sprejel s sneženjem. Avtobus smo parkirali na velikem parkirnem prostoru in se peš odpravili na sprehod do velike razgledne ploščadi. Ob njej smo videli parkirno hišo, v kateri je prostora za 800 avtomobilov. S ploščadi se je odpiral razgled na ledenik, vrh gore pa je bil zavit v meglo. Ob poti so nas pozdravljali simpatični mali svizci. Kar jezilo nas je, da nam je vreme tako zagodlo. Spet smo se spustili po ovinkih v dolino, kjer smo si ogledali malo idilično vasico, ki se imenuje Sveta kri. Ime je dobila po legendi o vojaku, katerega ostanke smo videli v tamkajšnji cerkvi. Po krajšem sprehodu smo se odpravili nazaj domov. Kar precej utrujeni smo izlet zaključili z dobro večerjo v Prevaljah. Plesali in peli smo nato še dolgo v noč in se utrujeni, vendar zadovoljvni vrnili domov.

• *Ana Boršnak*

PRIPRAVIMO ZA ZIMO

V poletnem času je mnogo zelenjave. Zato je prav, da si jo pripravimo za dolgo zimo.

SRBSKA SOLATA

1 kg paprike, 1 kg paradižnika (zelenega), 1/2 kg čebule, 3 glave česna, 1 liter vode, 2 dcl kisa, 1 dcl olja, 3 žlice sladkorja. Solimo po okusu.

Zelenjavo razrežemo na majhne dele. Nato jo kuhamo v mešanici vode, olja, kisa, sladkorja in soli 10 minut. Polnimo v vroče kozarce, še toplo zavežemo in počasi ohladimo.

FIŽOL V KISU

3 litre vode, 2,5 kg fižola, pest soli.

Ko voda zavre, dodamo sol in fižol in kuhamo do mehkega. Kuhanemu fižolu dodamo 1 dcl kisa za vlaganje in še prevremo. Še vročega polnimo v vroče kozarce, dodamo na vrh malo olja in kozarce zavežemo ter počasi ohladimo.

ZELENJAVA V SOLI

1 kg peteršilja, 1,5 kg korenja, 0,5 kg čebule, 1 veliki por, 1 veliko zeleno, kumina, majaron, 60 dkg soli.

Vso zelenjavo na drobno zmeljemo, razsolimo, damo v kozarce in zavežemo. Je zelo uporabna pri kuhi.

Bivši prijatelj je hujši kot sovražnik.

Ruski pregovor

Izlet na Škotsko višavje

Za izlet na Škotsko smo se finančno računovodski delavci začeli pripravljati že lani, letos pa smo ga izvedli. To je bil čudovit izlet. Trajal je pet dni.

Tretjega junija zjutraj smo se zbrali na avtobusni postaji in se prepeljali z avtobusom do Brnika. Po opravljeni oddaji prtljage in carinskih formalnostih smo vstopili v letalo za polet do Manchestra. Polet je trajal 2 uri in 10 minut. Leteli smo z novim airbusom 320; angleško, francosko-nemške koprodukcije. Leteli smo nad Vrbskim jezerom, Beljakom, Innsbruckom, Stuttgartom, Le Havrom ter preko Londona do Manchestra.

Še predno smo zapustili letališče, smo si morali naravnati ure tako, da smo jih pomaknili za eno uro nazaj. Pri izhodu letališke stavbe sta nas čakala vodička in avtobus, g. Božena Devlin in šofer g. Edward. Avtobus znamke volvo je bil prirejen angleškim razmeram in prometu, saj je bil šofer na desni strani avtobusa, ker po Angliji in na Škotskem cestni promet poteka po levi strani. Po nekaj urah vožnje smo se ustavili v eni od restavracij ob cesti, ker smo si zaželeli piva. Bili smo razočarani, kajti nikjer ne v Angliji in ne na Škotskem v obcestnih restavracijah ne dobiš kaplje alkohola. Po nadaljevanju vožnje smo prispeli do Glasgova - največjega mesta na Škotskem. Ogledali smo si ga kar iz avtobusa, vodička pa nam je pripovedovala njegove znamenitosti. Glasgow je industrijsko mesto, najpomembnejše gospodarsko središče in največje pristanišče na Škotskem. Znane so ladjedelnice, železarne, kovinarska, letalska, avtomobilska in elektronska industrija. Ima dve univerzi. Samo mesto šteje 1.689.750 prebivalcev. Kar nekaj časa je trajalo, da smo ga obvozili. Nato smo nadaljevali vožnjo po slikoviti deželi vzdolž jezera Loch Lominda. Prispeli smo do čudovitega gradu Inveraray, last klana Campbell, ki leži ob jezeru Loch Fyne. Grad je v privatni lasti in je odprt za obiskovalce smo do 18. ure. Ker smo zamudili, nas niso hoteli stražniki - lakaji - spustiti noter. Po spretnem pregovarjanju naše vodičke so le popustili. V glavni avli je razstavljeno staro orožje, ki visi po stenah. Puške visijo tako, da vse skupaj tvorijo krog. Navdušil sem se nad starimi tapiserijami, ki so bile izdelane v Franciji, zanimivo je tudi pohištvo in keramika. Na slikah so portretirani predniki današnjih lastnikov. Po obisku gradu Inveraray bi morali po našem programu še na ogled pristaniškega mesta Oban. Ker smo bili pozni, smo se napotili proti mestu Fort William, ki je bil naš prvi prenočitveni dan. Večerjo smo imeli nekaj kilometrov oddaljeno od našega hotela v Fort Williamu. Po naporni vožnji se nam je večerja zelo prilegla, posebej še pivo, ker ga čez dan ni bilo možno nikjer dobiti.

Naslednje jutro se nam je ponudil lep dan, brez oblaka pa le ni bil, kajti Ben Nevis, največja gora na Škotskem, 1344 metrov visoka, je imela kapico, da ni bilo mogoče videti vrha. Fort William je zelo lepo čisto mesto, hiše so značilne za škotsko angleški slog, lepo urejene z vrtovi. Nadaljevali smo z vožnjo ob jezeru Loch Ness, ki ima 52 km², je 36 km dolgo, 2 km široko in 230 metrov globoko. Ob jezeru smo se ustavili pri razvalinah gradu Urquhart, da bi videli legendarno pošast "Nessie", ki tukaj straši že mnogo let. Pošasti nismo dočakali, smo pa dočakali Škota oblečenega v originalno škotsko nošo, v kiltu in z dudami, ki je zaigral nekaj škotskih pesmi. Naslednji daljši postanek je bil v industrijskem mestu Inverness na severu Škotske. Tu smo si ogledali veliko tkalnico in predilnico, kjer izdelujejo blago za kilte in predejo original shetlandsko volno. Poleg tkalnice je velika industrijska prodajalna, da smo lahko v miru in počasi nakupovali največ tekstilne stvari: puloverje, šale, rute itd. Po končanih nakupih smo se napotili proti gradu Cowdor, ki je znan po tem, da je tukaj našel navdih Shakespeare za svojega Macbetha. Po ogledu gradu smo se ustavili tudi pri Cullodenu, kjer je bilo prizorišče velike bitke med Škoti in Angleži. Ogledali smo si lep spomenik komandosov. Drugi večer smo prenočevali v Aviemoreu.

Iz Aviemorea smo po zajtrku hiteli do Ptlachry-ja oziroma do Edradour-ja najmanjše destilarne whisky-ja na Škotskem. Destilarna nosi letnico 1825 - enako kot pri nas Pivovarna Laško. Ogledali smo si, kako se vari whisky.

Po Edradourju smo nadaljevali pot do Perth. Perth leži ob Firth of Tay. Ima 42.000 prebivalcev. Znano je po tem, da je bil do leta 1437 sedež škotskih kraljev, ki so prebivali v palači Scone. Po ogledu palače Scone smo zapustili Perth in nadaljevali do Stirlinga, kjer leži tudi izredno zanimiv grad, na samem skalnem grebenu. Pod večer smo prispeli v prestolnico Škotske v mesto Edinburgh. Po nastanitvi v hotelu smo se odpravili v Prestonfield house, kjer nas je čakala čudovita večerja s škotskim variete programom.

Naslednji dan smo se kar dalj časa zadrževali v prestolnici Škotske Edinburghu. Ogledali smo si trdnjavo z muzejem, palačo Holyrood, hišo Johna Noxa in katedralo. Ogledali smo si tudi stari grad, rezidenco škotskih kraljev. Tu je razstavljena tudi krona sedanje angleške kraljice Elizabete II. Kar težko se je bilo ločiti od tako čudovitega mesta kot je Edinburgh, saj po urejenosti in čistosti spada med najlepše v Evropi. Počasi smo zapuščali Škotsko in nadaljevali z vožnjo po Angliji do Chestra, starinskega mesta, iz časov vladavine kraljice Viktorije. Ogledali smo si stari del mesta v večernih urah, za znameniti Rows pa nam je zmanjkalo časa.

Zjutraj smo se takoj napotili mimo Birminghama proti znamenitemu univerzitetnemu mestu Oxford, ki leži v srednji Angliji ob Temzi. Mesto ima 120.000 tisoč prebivalcev. Tu je najstarejša angleška univerza iz leta 1133. Ogledali smo si nekaj Collegov (koledžev), najbolj pa je bila zanimiva osrednja stavba Radcliffe Camera s kupolo. Ogledali smo si osrednjo veliko jedilnico in še nekaj drugih zanimivih stavb.

Zadnje dejanje našega izleta je bila vožnja proti londonskemu letališču Heathrow, kjer nas je čakalo letalo za povratek v domovino. Polet je trajal 1 uro in 50 minut, da smo zopet stopili na slovenska tla.

● *Niko Mlakar*

KAM NA DOPUST

Irena KOKAL dela v Elkroju kot vodja finančne službe. Ima moža in sina, ki je že končal srednjo elektrotehnično šolo. Ni se še odločila, kje bo preživela dopust. Tudi lansko leto sta se z možem na hitro odločila in dopustovala v Portorožu, kjer ji je bilo zelo všeč.

Sin pa je že toliko star, da raje počitnice preživlja po svoje - s svojimi vrstniki. Jeseni gre na dopust v Čatež in se že veseli kopanja v novem bazenu.

Simona FALE dela v krojilnici. Letos bo kolektivni dopust preživela kar doma. Odločila se je, da bo zopet začela z rednimi treningi lokostrelstva, kajti poškodba prsta in prosti čas, ki ga ni bilo veliko, sta vzrok, da ni intenzivno trenirala. Mogoče bo za dan ali dva odšla na planinski tabor, ki ga organizira Planinsko društvo Gornji Grad v Krnu pod Triglavom.

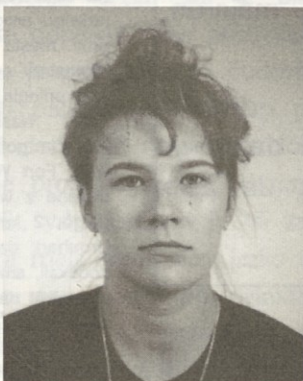
Po dolgem času si ponovno želi osvojiti Triglav - ta mogočni dvatisočak. Upa, da ji bo uspelo.

● *Marija Miklavc*

Suzana ŠPEGLIČ je stara 24 let in je doma iz Zavodnja. Dela v PE Šoštanj kot konfektor. Med dopustom bo z možem Milanom in sinom Mitjem obiskala svoje starše v Črnem vrhu nad Idrijo. Proste dni bo izkoristila za obiske pri sorodnikih in prijateljih, ki jih zaradi oddaljenosti malokdaj vidi. Za nekaj dni pa bodo šli v Portorož.

Adrijana ŠTRIGL je stara 22 let. Dela v PE Šoštanj kot konfektor. Doma je iz Lepe Njive. Vsako leto preživi dopust na morju. Letos bosta s fantom preživela sedem dni v hotelu v Vrsarju. Adrijana pravi, da ima rada sonce in morje, rada pa gre tudi v hribe.

Njim in vsem ostalim prijeten dopust!

● *Ana Boršnak*

NAGRADNA KRIŽANKA

NAŠA FIRMA	PRESEDNIŠKI KANDIDAT	1000 Kg	DALM.M.IME	ENAKI ČRKI	VELIK PTIČ PEVEC	DEL GLEDA-LIŠČA	PANČEVO	URUGVAJ	ZELENJAVA KI JO JEMO VSAK DAN	PLETENJE
VRSTA DOPUSTA										
REDKEJŠE ŽENSKO IME								ORANJE IZMET KASETE		
LEZARD				ERNA ERMENC			ELICA ZNAČAJ			
ORIENTALSKA MERA			ANA KOLAR	GOZDNA ŽIVAL UŽITEK						
JANEZ TAVČAR		4. RIMSKI KRALJ ROMANA KOVAČ				REŠETA SANITETNI MATERIAL				
SESTAVIL NIKO	KIT UBIJALEC PREŠERN. PESEM				VAKAČ KLICALC DIVJIH RAC METALURG					
JADRAN. OTOK			TABORNIK DALMAT. M. IME					JOULE PRERIJSKI VOLK		
AMPER		NEGOREČ	OGRAJE LASTNO ROČNO				KRAJNC ERIK GALIJ			
ROJSTNI KRAJ J. JURČIČA						NOVA GORICA VESELO NAKLJUČJE			DEL KOLESAR. DIRKE	
PRIJETEN DOPUST VAM ŽELIM	TELOVAD. ORODJA NEM. ORK. JAMES					OSTANEK PRI GORENJU GR. KOŠAR. KLUB				
LAMUT ANA		RANOCELNIK TABULATOR					GORA v ŠVICI HIMALAJ. KOZA			
NEMŠKI FILOZOF GEORG			VELIKO UŽITKA REŠEVALCEM	ZNAMKA ŠVIC. UR PAVLA TRONTEL						
POŽELENJE			OČIVIDEČ ŠPANIJA					FOSFOR METER		
AVTONOM. POKRAJINA V KITAJSKI					NADETO ZELJE					

1. NAGRADA 10.000 SIT
2. NAGRADA 8.000 SIT
3. NAGRADA 5.000 SIT

Rešene križanke oddajte uredniku
do 10. 8. 1995

Pri zadnji križanki so bili izžrebani :

1. nagrada Levar Helena
2. nagrada Gaber Marija
3. nagrada Dobrovč Cvetka

Kaj bomo oblekle letos poleti

Hura! Poletje in dopusti so pred nami in na skrivaj že imamo predvideno garderobo za najbolj vroče dni.

Letošnja poletna moda je dokaj lahkotna, "luškana" bi lahko rekli. Barvno bomo nosile pastelne barve od bele do svetlo modre, svetlo roza, rumene in zelenkaste.

Ti pasteli se dajo čudovito kombinirati z drugo skupino pastelnih barv, ki imajo metalni izgled - srebrna, zlata, metal roza, metal viola... Letošnje poletje je polno drobnih rožic, predvsem na kratkih oblekah ala Jackie Kennedy, ki so hit to sezono, pa še drobnega pastelnega kara in črt ne sme manjkati.

Celje - skladišče
D-Per

192/1995

COBISS

Sedaj pa še nekaj zapovedi, ki jih nikakor ne smemo prezreti.

Dolžina kril se je prestavila nekoliko nad oz. pod koleno.

Klasičen kostim lahko vsebuje krajšo ali celo daljšo jakno.

Zelo modna je preprosta kombinacija - bluza in krilo.

Na koncu pa še nekaj o hlačah. Pri hlačah so tudi to sezono modne ožje linije čez boke - torej samo ena guba ali celo samo všitki, dolžina pa je lahko ozka ali široka, z razporki, zavihkov skoraj ni.

Posebno dobrodošle za visoko poletje so bermuda hlače, ki jih nikakor ne sme manjkati v naši garderobi.

Želim vsem veselo poletje!

• *Urška Marolt*

Prijateljstvo je kot
denar: laže ga je
zaslužiti kot obdržati.
Samuel Butler

10 NASVETOV PROTI BOLEČINAM V HRBTENICI

◊ Izberite pravo posteljo. Da bi dosegli idealen položaj hrbtenice, je najbolje ležati na ortopedski vzmetnici ali pa uporabiti kakšno od sodobnejših iznajd, npr. trše posteljne vložke ali podvzmetnice, ki pomagajo obdržati naravno linijo hrbtenice.

◊ Poskušajte se vedno pravilno držati, ne gledate na to, ali stojite, sedite ali ležite.

◊ Ženske, ne nosite previsokih peta ali pa takšnih, ki močno pritiskajo na podplate. Oboje preveč napenja nekatere mišice na nogah, to pa vpliva tudi na hrbtenico.

◊ Ne izpostavljajte hrbtenice naporom, ki jih ni vajena. Izogibajte se sunkovitih in neobičajnih gibov, še posebej, če telo ni dovolj ogreto.

◊ Ukvarjajte se s športom, vendar le pod nadzorstvom strokovnjaka

◊ Stol si naravnajte na ustrežno višino. Idealno je, če je stol nekoliko nagnjen naprej.

◊ Izogibajte se delu v neudobnih položajih in uporabljajte blaznico, če pri sedenju začutite bolečine v hrbtu.

◊ Nikoli ne dvigajte, potiskajte ali vlečite bremena, če morate pri tem napraviti tudi obrat.

◊ Vzdržujte kondicijo z razbremenilnimi vajami, ki jih priporoči strokovnjak. Koristilo vam bo že, če se boste na ta način razgibavali samo pet minut na dan.

Za lajšanje težav s hrbtenico sta zelo priporočljiva plavanje in talasoterapija. Slednja zajema masažo, tuširanje, podvodno masažo in podvodne vaje

KROJ - list za obveščanje delavcev ELKROJ d.d. Mozirje. Ureja uredniški odbor: Vera Pečnik, Urška Marolt, Ana Boršnak in Marija Miklavc (glavni in odgovorni urednik). KROJ izhaja občasno v nakladi 1000 izvodov. Glasilo spada med proizvode informativnega značaja iz 13. tč. tar. št. 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 % (mnenje Ministrstva za informiranje Republike Slovenije št. 23/199-92 z dne 23.3.1992). Naslov: Elkroj Mozirje, Prihova 56, 63330 Mozirje, tel.: h.c. (063) 831-611. Tisk: IGEA d.o.o., Nazarje